

Verksamhetsuppföljning 2021 inom funktionsnedsättning och äldreomsorg

Genomförd av: sakkunnig inom funktionsnedsättning och sakkunnig inom äldreomsorg

Inledning

Begrepp som används är:

LSS – Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

SoL – Socialtjänstlagen

KSPU – Kommunstyrelsens produktionsutskott

LOV-Lagen om valfrihetssystem

LOU-Lagen om offentlig upphandling

Årets verksamhetsuppföljning inom området funktionsnedsättning (LSS) och socialpsykiatri (SoL) omfattar verksamheter inom KSPU och privata utförare, som har avtal enligt LOV eller entreprenadavtal enligt LOU. I KSPU: s fall gäller beställningar.

Sakkunnig funktionsnedsättning har följt upp samtliga gruppbostäder och stöd- och serviceboenden inom LSS och socialpsykiatri SoL under året.

Sakkunnig äldreomsorg har följt upp samtliga vård- och omsorgsboenden enligt SoL som Österåkers kommun har LOV eller LOU avtal med eller som drivs i egen regi.

Verksamheter som omfattas av årets uppföljning:

Gruppbostad genom LSS

Bostad med särskild service genom LSS

Bostad med särskild service genom SoL

Vård- och omsorgsboende för målgruppen äldre genom SoL

Kort beskrivning av verksamheterna i området funktionsnedsättning

Hantverkarens gruppbostad drivs på entreprenad av Olivia omsorg AB. Har boendeplatser för sex brukare inom personkrets 1.

Åkerspark stöd och service drivs på entreprenad av Nytida. Har nio lägenheter.

Skogstappan Socialpsykiatri drevs på entreprenad av Nytida tom 2019-09-30. Attendo tog över driften from 2019-10-01. Socialpsykiatri boende med sju platser inom särskild service som drivs av stöd från socialtjänstlagen.

33:ans stöd och service. Har lägenheter för 11 brukare inom personkrets 1.

KSPU

Skånsta gruppbostad. Sex platser för vuxna personer med omfattande omvårdnadsbehov.

Ljusterö gruppbostad. 11 platser.

Oppsätra gruppbostad. Nio platser för vuxna med utvecklingsförsening och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Smedby gruppbostad. Sex platser anpassat för personer med utvecklingsförsening och tilläggsfunktionsnedsättning med ett stort omvårdnadsbehov.

Skonarens gruppbostad. Sex platser för vuxna med utvecklingsförsening.

Bergsätra gruppbostad. Tio platser för vuxna med utvecklingsförsening och tilläggsfunktionsnedsättning.

Planett gruppbostad. Sex platser.

Plantvå gruppbostad. Fyra platser.

Malvavägen servicebostad. Nio platser för vuxna med psykisk funktionsnedsättning enligt LSS.

Norrgårdsvägen servicebostad. 20 platser.

Runö gård servicebostad. 13 platser främst för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Egen lägenhet med tillgång till en gemensamhetslokal med personal dygnet runt.

Kort beskrivning av verksamheterna inom äldreomsorg

Vård- och omsorgsboenden som drivs i kommunens egen regi eller som kommunen har avtal med enligt LOU:

Görjansängen drivs i egen regi. Nyöppnat boende med 10 platser med somatisk inriktning.

Vårdbo drivs av Attendo och har 24 platser med somatisk och demensinriktning.

Solsskiftet drivs av Attendo och har 36 platser med somatisk och demensinriktning.

Enebacken drivs av Ansvar och Omsorg och har 108 platser med somatisk och demensinriktning.

Boenden som Österåkers kommun har avtal med enligt LOV för köp av platser:

Muskötvägen drivs av Förenade Care och har 66 platser med somatisk och demensinriktning.

Kantarellvägen drivs av Attendo och har 40 platser med somatisk och demensinriktning

Smedbygården drivs av Redolaris AB och har 56 platser med demensinriktning.

Norrgårdshöjden drivs av Humana och har 54 platser med somatisk och demensinriktning.

Villa Näs drivs av Vardaga. Nyöppnat boende med 60 platser med somatisk och demensinriktning.

Syfte

Syftet med verksamhetsuppföljningen är att säkerställa att brukare/kunder inom LSS, socialpsykiatri och äldreomsorgen erbjuds en säker och ändamålsenlig omsorg av god kvalitet. Uppföljning ska även stimulera till ständig förbättring, reflektion och vidareutveckling.

Uppföljning av verksamheterna har skett utifrån rådande lagar och föreskrifter som styr verksamheten, samt skriftliga avtal, policys och riktlinjer som kommunen i övrigt har upprättat för verksamheterna. Vidare har frågorna under uppföljningarna baserats på

information från ”sammanställning av synpunkter och klagomål” , brukarundersökningen där brukare bedömer verksamheten, motionen ”fast omsorgskontakt i hemtjänsten,” årets frågor gällande äldreomsorg från Kommunens Kvalitet I Korthet, KKIK, samt besök i verksamheterna där intervjuer med enhetschef och medarbetare har skett.

Metod

- Uppföljningsmöten/intervjuer med enhetschef/verksamhetschef samt medarbetare på de berörda enheterna. Medarbetare och enhetschefer har intervjuats var för sig och frågorna har för dem varit okända innan intervjutillfället.
- Besök i verksamheterna.
- Information inhämtad från brukarundersökningar där brukare bedömer verksamheten.
- Uppgiftsinsamling för kommunens kvalitet i korthet (KKIK).
- Uppgifter insamlade i samband med sammanställning av synpunkter och klagomål samt rapporter om missförhållanden enligt Lex Sarah.

I rapporten redovisas resultat från samtliga punkter. Rubrikerna i rapporten följer områden som varit i fokus för uppföljningarna.

Verksamhetsuppföljning enligt LSS och SoL. Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Verksamheterna ska ha ett ledningssystem för kvalitet vars omfattning är anpassat till den aktuella verksamhetens inriktning och omfattning. Syftet är att fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten.

Alla verksamheter har någon form av ledningssystem för kvalitet. Omfattningen och utformningen skiljer sig åt, likaså hur långt verksamheterna har kommit i arbetet med att ledningssystemet ska genomsyra den dagliga verksamheten och dess personal inklusive ledningen. Inom Produktionsförvaltningen pågår ett arbete med att utveckla strukturen och förutsättningarna för sitt kvalitetsarbete, även om många rutiner redan finns på plats och används. Hos de privata utförarna ligger verksamhetens fokus på att implementera och ständigt utveckla och revidera de rutiner som finns i systemet.

Sakkunniga har under hösten sett över frågor om möjlighet till aktiviteter, självbestämmande, delaktighet, flexibilitet och att en bra kommunikation mellan brukare och personal förekommer i verksamheterna. Fokus har även inom äldreomsorgen legat på mat och måltider. Vad gäller dessa fokusområden är det centrala delar i avtalet och förekommer även i sammanställningen av klagomål och synpunkter inhämtat halvårsvis från verksamheterna.

Fokusområden under höstens uppföljningar har varit

Aktiviteter – vad erbjuder verksamheten för aktiviteter?

Hur ofta? Individuellt? I grupp?

Självbestämmande – är brukarna delaktiga i upprättandet av genomförandeplanen?

Används genomförandeplanen i det dagliga arbetet?

Får brukarna vara delaktiga i gemensamma beslut?

Finns det husmöten/brukarråd?

Flexibilitet. Finns det möjlighet att brukarna får vara med och påverka insatsernas utförande?

Kommunikation. Hur fungerar kommunikationen mellan brukare och medarbetare?

Pratar medarbetarna så att brukarna förstår?

Får brukarna information om förändringar?

Vet brukaren vem hen ska kontakta om något inte fungerar?

Inom äldreomsorgen har även mat och måltider varit ett fokusområde.

Funktionsnedsättning – Resultat av intervjuer

Aktiviteter - Vad erbjuder verksamheten för aktiviteter?

Individuellt.

Vissa av verksamheterna erbjuder så kallad "egentid" där brukarna ges möjlighet att själva tillsammans med en medarbetare göra en aktivitet som att åka till Täby centrum, shoppa, gå ut och äta, jogga, sticka, rita, lyssna på musik med mera. Aktiviteten kan också göras tillsammans med brukaren i brukarens lägenhet som social samvaro.

Brukarna och medarbetarna hittar på något som brukaren vill göra och detta anpassas efter behov/önskemål. Vissa verksamheter schemalägger så att brukarna får en egen aktivitet var sjätte vecka. Andra verksamheter har "egen tid" varje vecka.

En av medarbetarna beskriver arbetet med aktiviteterna som att "man försöker anpassa sig och är som en kameleont. Alla brukare har sina egna aktiviteter".

Medarbetarna frågar brukarna inför varje termin eller veckovis och lägger en planering. Schema lämnas ut på söndagar där det framgår när städ, tvätt, inköp och eventuella läkarbesök ska utföras.

I ett par av verksamheterna finns inget strukturerat aktivitetschema eller planering. Medarbetarna hör regelbundet med brukarna vad de vill göra och hittar på saker allt eftersom. Enhetschefen i verksamheten är nyanställd och tänker införa fasta aktiviteter en gång per månad på schemat för brukarna för att säkerställa att de får tid avsatt individuellt.

En medarbetare berättar att brukarna inte alltid fungerar tillsammans när man har provat gruppaktiviteter. Gruppdynamiken och funktionsnedsättningen påverkar. Man utför aktiviteter för att lugna brukare individuellt som är oroliga eller utåtagerande. Aktiviteterna kan bestå av promenader eller åkturer med bil. Det finns här tillräckligt med utrymme på enheten för att göra lugnande aktiviteter flera gånger dagligen.

I grupp. Flera verksamheter har gemensam fika på kvällen. Bakning till fikat sker dagligen. Brukarna som vill erbjuds att delta. Återvinning sker i gruppform. Fast promenadtid förekommer varje vecka till exempel i Hacksta spåret. Därefter kan aktiviteterna variera i form av att köpa glass, grilla, spela bingo, gå på bio på Facklan, plocka svamp, pysselkväll, besök i kyrkan, sångstund, lässtund med mera.

Flera av verksamheterna firar högtider som midsommar, jul samt påsk och gör aktiviteter/förbereder inför detta tillsammans.

Gemensam matlagning/ middag sker en gång per vecka eller 1-2 gånger per månad. Vissa verksamheter har fasta aktiviteter som gympa en gång per vecka och bad varannan söndag alternativt annan aktivitet.

Större utflykter kräver mer planering, förberedelse och vägledning. Produktionsförvaltningen har en buss som man delar på i vissa verksamheter. Utflykter sker både av kommunala och

privata utförare till exempelvis Wira bruk, Åland, Kolmården, julmarknad eller besök i riksdagen. Aktiviteter i utflyktsform genomförs en gång per månad eller var sjätte vecka. Aktiviteter bokas även ihop med Nätet och Knopen. Vissa enheter som ligger nära varandra gör också aktiviteter ihop.

Privata utförare utför samlade aktiviteter som till exempel biobesök.

En verksamhet har infört ett aktivitetsombud medan andra har en grupp som arbetar med aktiviteter.

Många av brukarna har insatsen kontaktperson, daglig verksamhet och åker iväg flera vardagar per vecka. Antalet dagar varierar. När brukarna kommer hem erbjuds de aktiviteter om de vill. Dock uppger medarbetarna att många brukare känner sig nöjda efter dagen med aktiviteterna som sker på den dagliga verksamheten och tackar nej till erbjudande om social aktivitet under kvällstid.

En enhetschef uttrycker en vilja att få igång fler aktiviteter på kvällarna och har planer gällande det.

Vissa brukare vill i högre grad umgås med medarbetarna än andra brukare på enheten och verksamheterna anpassar detta efter behov. Behov av aktiviteter varierar hos olika personer.

Flera medarbetare ser ett mönster i att samma brukare tenderar att delta i de gemensamma aktiviteterna trots att samtliga erbjuds att delta.

En del av brukarna har vänner och ett socialt liv utanför boendet då de föredrar att ha det så. Brukarna behöver i dessa fall mer hjälp i hemmet än socialt stöd.

Under sommaren sker mer aktiviteter utomhus. Längre utflykter genomförs. Under vintern formas aktiviteterna så att de utförs mer anpassat efter väder.

I verksamheter med både äldre och yngre brukare varierar också behov av aktiviteter. En del äldre vill vila. I vissa verksamheter sker inga gruppaktiviteter på grund av olika gruppdynamiker och funktionsvariationer finns liksom självskadebeteende. Erfarenheten är att det inte har fungerat när man har försökt genomföra en aktivitet ihop med andra. Motivationsarbete förekommer på grund av att brukarna inte vill lämna hemmet eller helst vill undvika struktur.

Medarbetarna i samtliga verksamheter beskriver att möjligheten finns till aktivitet eller social samvaro om brukarna vill. Många brukare tycker att det är tryggt att veta att personal finns nära sin lägenhet. I vissa fall räcker det så och brukaren vill helst göra saker på egen hand. Andra brukare kommer till de gemensamma utrymmena varje dag och umgås.

Begränsningar till följd av Covid-19 – alternativa lösningar blev nödvändigt

Verksamheterna beskriver i allmänhet att Covid-19 medförde begränsningar och att medarbetarna fick hitta lösningar och aktiviteter på andra sätt. Under Covid-19 arbetade personal från de sociala dagverksamheterna istället på enheterna och utförde anpassade aktiviteter. Aktiviteterna har nu börjat komma igång mer och återgått till läget som det var innan pandemin.

Självbestämmande – är brukaren delaktig i upprättandet av genomförandeplanen?

Samtliga verksamheter uppger att brukarna deltar efter förmåga. Om godman finns så bjuds denne in och närstående om brukaren ger sitt godkännande. Genomförandeplanen upprättas en gång per år eller terminsvis och revideras efter behov. Detta varierar beroende på om behoven förändras. I vissa fall görs detta tre gånger på ett år. I andra sker inga större förändringar.

I en verksamhet har upprättandet av genomförandeplanerna blivit eftersatt och en medarbetare är avsatt för att uppdatera och skriva genomförandeplaner. Även att lära ut till andra medarbetare.

Används genomförandeplanen i det dagliga arbetet?

Medarbetarna berättar att man strävar efter att använda genomförandeplanen i det dagliga arbetet. Flera verksamheter tar upp detta vid introduktionen och vikarier får tid att läsa genomförandeplanerna. Genomförandeplanerna finns tillgängliga i verksamheterna så att medarbetarna ska kunna ta del av dem.

Delaktighet i gemensamma beslut. Finns det husmöten/brukarråd?

På gruppnivå har vissa av verksamheterna boendemöte en fast dag per vecka där brukarna ges möjlighet till delaktighet och att komma med synpunkter och klagomål.

En del av verksamheterna har husmöten en gång per månad. Brukarna är då exempelvis med i planering av aktiviteter.

När svaret är nej menar medarbetarna att man har prövat tidigare men att ingen brukare deltar. Intresset är enligt medarbetarna mer centrerat till vad som gäller för individen själv och hur vardagen ser ut. Funktionsnedsättningen gör även att företrädare behöver kontaktas.

Flexibilitet. Finns det möjlighet att brukaren får vara med och påverka insatsernas utförande?

Majoriteten av verksamheterna uppger att om brukaren till exempel uttrycker en önskan om en viss aktivitet så ser verksamheten till att ordna det. Utrymme finns. Även lyhördheten och verksamheterna försöker möjliggöra flexibilitet. Flera verksamheter uppger dock att medarbetarna ger förslag och får motivera brukarna att följa med.

Kommunikation

I verksamheterna fungerar kommunikationen enligt medarbetarna i allmänhet bra. Kommunikation sker via skrift, text och bilder/bildstöd där förtydligande sker med tecken. Vissa brukare använder tecken och har annars svårt att göra sig förstådd. Medarbetarna använder sig själva som kommunikationshjälpmedel med brukarna och har med erfarenhet i verksamheten lärt sig vad som fungerar. Brukarna visar också vad de vill på olika sätt.

Generellt är upplevelsen hos medarbetarna att kommunikationen fungerar på grund av att man kan läsa av brukarna. Medarbetarna menar att personalen har arbetat länge och känner brukarna. Låg personalomsättning föreligger i flera verksamheter.

I några av verksamheterna menar medarbetarna och enhetschefen att det kan bli missförstånd ibland och mer utbildning behövs i kommunikation. Även kunskap om funktionsnedsättningen i sig. Medarbetarna anser att personalen kommunicerar bra. Det kan

ibland bli tolkningsmissar och personkemin bidrar. Enhetschefen uppger att kommunikationshjälpmedel behövs i enheterna och mer utbildning i användning. Även kompetens utveckling som utbildning om lågaffektivt bemötande och pedagogik. *Hur* man gör behöver diskuteras och *varför* man gör det.Handledning behövs gällande det dagliga arbetet. Utbildning i verksamheten har hittills varit eftersatt.

I en verksamhet framkommer under intervjun med enhetschefen att kommunikationen behöver underlättas för vissa brukare och att hjälpmedel som bildkommunikation där är på gång.

Får brukarna information om förändringar

Samtliga verksamheter uppger att brukarna och/eller godman får information om förändringar som berör brukaren. Eller vid andra större förändringar som att en ny brukare flyttar in.

Vet brukaren vem hen ska kontakta om något inte fungerar?

Alla verksamheter uppger att brukaren eller dennes företrädare vet med vem och hur kontakt ska ske om något inte fungerar. Blankett för synpunkter och klagomål finns.

Äldreomsorg resultat av intervjuer

Frågor gällande måltider:

1. Erbjuds alternativ rätt att välja på vid lunch och middag?
2. Erbjuds alternativ rätt att välja mellan varje dag så väl vardag som helg?
3. Har de boende möjlighet att påverka frukost/fika?
4. Erbjuds val vad gäller dryck vid samtliga måltider?
5. Hur får de boende välja måltid om val finns?
6. Har den boende möjlighet att välja när hon/han ska äta?
7. Har den boende möjlighet att välja var hon/han ska inta måltiden?
8. Hur säkerställs att den enskilde blir så delaktig som möjligt i måltidssituationen?
9. Får den boende vara delaktig i tillagning, framdukning, uppläggning eller dylikt om hen önskar detta?
10. Hur säkerställs goda matvanor och god måltidsmiljö?
11. På enheten? Avdelningen? För individen?

Resultat mat/måltider:

Alla tillfrågade boenden utom ett uppger att de kan erbjuda alternativ rätt att välja på vid lunch och middag. De flesta boenden har dock endast en rätt på menyn. Det skiljer sig åt när det gäller vilken typ av alternativ rätt som erbjuds. Flertalet boenden hänvisar till enklare alternativ som omelett eller frysta färdigrätter medan det på andra ställen finns likvärdiga alternativ.

Generellt kartlägger personalen på boendena den boendes önskemål samt allergier vid inflyttningen och får man kännedom om att personen inte äter någon viss typ av mat ordnas

alltid alternativ rätt redan när matsedeln planeras. Boendena har generellt en meny som presenteras i förväg där de boende kan säga till om vad de tycker.

Vissa boenden har halvfabrikat som kommer levererade till boendet och man värmer på maten samt gör pasta, ris samt grönsaker på plats i köket på avdelningen. Andra har större kök i eller i anslutning till boendet där all mat tillagas. Något boende lagar all mat från grunden på respektive avdelning. Ett par boenden uppger att de behöver arbeta mer kring hantering, förvaring och distribution av maten. De har dock i dagsläget rutiner som är säkra vad gäller hantering och hygien men tittar på bättre och effektivare lösningar. Ett boende har dialog med köket kring att de till viss del inte anser att maten som serveras är anpassad efter de som bor på boendets smak och önskemål.

Alla boenden uppger att de har alternativ när det gäller dryck och att man på olika sätt och till olika grad individanpassar frukost och fika. Vissa boenden dukar upp buffé på kylplattor till frukost, andra frågar den boende vad den vill äta just den dagen och gör iordning det. Flera boenden bakar regelbundet på avdelningarna och serverar till fika.

Samtliga boenden erbjuder möjlighet att inta måltiderna var och när man vill.

Gällande delaktighet kring mat/måltider uppger alla boende att de erbjuder det men hur det ser ut skiljer sig åt till viss del. Vissa verksamheter uppger att de boende pga. hygienskal inte får vara med vid matlagning/ i köket men att de gärna får vara med och duka, vika servetter och liknande. Andra uppmuntrar de boende att vara med och skala potatis, göra sallad, provsmaka maten mm. Vid flera intervjuer framkommer det att många av de boende vill bli serverade och tycker det är skönt att inte behöva hjälpa till med mat/måltider.

Alla boenden uppger att de har ett tänk kring måltider samt hur man ska uppnå goda matvanor och god måltidsmiljö, hur de arbetar kring detta varierar. En del boenden har personal som sitter med vid måltider men inte äter, andra personal som sitter med och äter pedagogiska måltider. På något ställe finns det måltidsvärdinnor. I stort kan man se att de olika boendena försöker se till att det är en lugn miljö vid måltiderna och att så få aktiviteter som möjligt ska pågå runt matplatsen. Generellt uppger boendena att de gör det lite festligare på helgerna. Det kan handla om festligare mat och dryck, att man har fredagsmys och snacks. Boendena har uttalade regelbundna kontroller av maten och måltidssituationerna genom att t ex chefer eller andra utsedda personer går ut på avdelningarna och äter samt checkar av måltidssituationen.

Frågor gällande aktiviteter

1. Vad erbjuder verksamheten för aktiviteter?
2. Individuellt?
3. I grupp?
4. På vardagar?
5. På helger?
6. Hur mycket tid är avsatt per vecka för aktiviteter?
7. På vardagar?
8. På helger?
9. Erbjuds dagliga utevistelser?
10. Får de boende vara med och påverka vad verksamheten ska erbjuda för aktiviteter?
11. Hur får i så fall den boende vara med och påverka?

12. Hur ser deltagandet bland de boende ut?
13. Informeras/utbildas personalen i kunskaper/ regelverk och rekommendationer gällande grundläggande kunskaper om omsorgen om äldre?

Resultat aktiviteter

Samtliga boenden uppger att de har någon form av dagliga aktiviteter så väl på vardagar som på helger. De flesta boenden har veckoscheman för aktiviteter som kommuniceras med de boende på olika sätt.

Boendena har i de flesta fall utsedda aktivitetsansvariga. Flera boenden har personer som är anställda enbart för att arbeta med och ansvara för planeringen av aktiviteter. De aktivitetsansvariga arbetar normalt på vardagar och anordnar då större aktiviteter för boendet i stort. Dessa aktiviteter kan ske både i en större lokal i boendet och på de enskilda avdelningarna. Exempel på aktiviteter som anordnas är live musik, större festligheter i samband med olika högtider, klädbytdagar, kör, pubaftnar, grillning, filmvisning, uteaktiviteter på gården vid boendet, högläsning, olika former av gymnastik, bingo, café, besök av olika slag mm. Generellt kan sägas att alla boenden försöker ordna aktiviteter utomhus i anslutning till boendet. Några boenden har olika odlingar/växthus, andra har stora balkonger/terrasser med aktiviteter. På något boende har man haft höns på sommaren.

Det sker fler besök från närstående på helger vilket påverkar aktiviteterna. Då sker främst aktiviteter på avdelningarna. Där kan det variera hur omfattande och organiserat det sker. Det kan handla om att man sitter ner och pratar om ett tema, tittar på gamla fotografier, spelar spel, målar etc. Några boenden har rum där de ägnar sig åt SPA och liknande. På ett par ställen finns även boulebana. På något boende finns väskor med saker som kan påminna om t ex studenttiden mm som man kan samtala kring. Något boende går på vernissage via YouTube. Flera boenden bakar ute på avdelningarna och har då med de boende i den mån de vill och kan. På något boenden finns en buss som de kan åka ut med och göra aktiviteter. Vissa boenden har samarbeten med verksamheter i närheten.

Alla boenden uppger att det finns möjlighet till individuell tid för aktiviteter. Omfattningen av detta och hur det går till varierar. Vissa uppger att det finns möjlighet till individuell tid dagligen medan några uppger att möjlighet finns någon timme per vecka, några timmar per månad eller att man får försöka planera in det när det finns möjlighet. På vissa boenden är det kontaktpersonen som är ansvarig för den individuella tiden och på vissa boenden den aktivitetsansvarige. Individuell tid kan vara alltifrån att den enskilde får sällskap i sin lägenhet till att man åker iväg på aktiviteter eller gör aktiviteter på boendet ensam med personalen.

Samtliga boenden uppger att de boende kan vara med och påverka vilka aktiviteter som sker. På några boenden går den aktivitetsansvarige runt och kartläggare de boendes behov. Något boende har även tvärprofessionella team som kartlägger den enskildes behov av aktiviteter. De boende kan säga till aktivitetsansvarig, personal på boende/husmöten vad man vill göra.

När det gäller dagliga utevistelser så uppger samtliga verksamheter att det ska finnas möjlighet till det. På något boende har man checklista för att se att alla blivit tillfrågade. På vissa boenden är det större organiserade promenader och på vissa kan det vara utevistelse på

balkong/terrass. Vissa verksamheter erbjuder utevistelse såväl individuellt som i grupp dagligen.

Gällande delaktighet i aktiviteter uppger boendena generellt att det varierar. Intresset kan vara stort innan men sedan när det ska ske är det inte alla som vill. Vid några intervjuer har även vikten av att anpassa aktiviteter för de olika målgrupperna tagits upp.

De nystartade boendena är av naturliga skäl i ett uppstartsarbete kring aktiviteter och uttrycker själva att det ännu inte är som de kommer att vara när de har högre beläggning och har varit öppna en längre tid.

Frågan gällande hur många timmar som läggs på aktiviteter per dag vardag samt helg visade sig inte lätt att sammanställa då man räknar aktiviteter på mycket olika sätt. Denna går därför inte att sammanställa på ett adekvat sätt och frågan utelämnas i sammanställningen.

Gällande frågan om information/utbildning till personal om nya direktiv, arbetssätt och liknande uppger samtliga verksamheter att personalen får detta. Det sker på lite olika sätt på respektive boende och beroende på vad det handlar om. Under t ex pandemin har det varit dagliga möten, mail, lappar som satts upp, APT och liknande.

Frågor gällande delaktighet i vardagen

1. Får den enskilde vara delaktig i planeringen av sin omvårdnad? I så fall hur? Om nej, varför inte?
2. Får den enskilde vara delaktig i upplägget av sin vardag? I så fall hur? Om nej, varför inte?
3. Finns boenderåd eller liknande?
4. Om ja i så fall i vilken form och hur ofta sker detta?
5. Får den boende vara delaktig i upprättandet av genomförandeplanen? Om nej varför inte?
6. Används genomförandeplanen i det dagliga arbetet?
7. I så fall hur?
8. Hur ofta revideras genomförandeplanen?

Resultat delaktighet

Samtliga boenden uppger att man får vara delaktig i planeringen av den dagliga omvårdnaden. Flera poängterar att det är viktigt att vara lyhörda för den boendens dagsform och individuella behov och att man ändrar den dagliga planeringen om den enskilde önskar det.

Samtliga boenden uppger att man får vara delaktig i vardagens utformande. För de som inte kan prata för sig uppger boendena generellt att det är viktigt att scanna av vad den boende vill, höra med närstående och ta in information vid inflyttningen. Flera boenden poängterar även vikten av att hålla dokument levande då saker kan förändras.

Alla boenden utom två uppger att de har någon form av husmöte/ boenderåd. Boenderåd sker ca 2-4 ggr/år. Det ser lite olika ut hur de läggs upp. På vissa boenden kommer alla som vill

dit, på vissa är det representanter för de andra boende. Någon från ledningen eller någon aktivitets/teamansvarig är med på mötena. Där kan mat, aktiviteter och andra viktiga frågor diskuteras. På ett av boendena som inte har boenderåd har man matråd och hade boenderåd innan pandemin. På det andra boendet har man närståendemöten regelbundet och de boende kan komma till verksamhetschefen och uttrycka önskemål och synpunkter.

När det gäller upprättandet av genomförandeplanen så uppger alla verksamheter att man får vara delaktig. Där den enskilde inte kan uttrycka sina behov och önskemål tar de in närståendes information och gör en kartläggning av den nyinflyttades tidigare livshistoria. Sedan är det även viktigt att försöka tolka den enskildes signaler.

Samtliga boenden uppger att de använder genomförandeplanen i det dagliga arbetet. Dock sker det på olika sätt. Vissa har den i en pärm på den enskildes rum. Andra har de utskrivet i dokumentationsrummet. Flera boenden har telefoner i sitt arbete där information från genomförandeplanen tankats över. Samtliga boenden uppger att de håller genomförandeplanerna uppdaterade vid behov samt regelbundet. De uppger dock till viss del olika tidsintervall när det gäller hur ofta genomförandeplanen ska uppdateras.

Frågor gällande kontaktperson

1. Har varje enskild boende en kontaktperson?
2. Är kontaktpersonen känd av den enskilde/dennes närstående?
3. Om ja, hur säkerställer ni detta?
4. Har varje kontaktperson en utsedd ersättare som går in när ordinarie kontaktperson är frånvarande?
5. Är denna känd av den enskilde/dennes närstående?
6. Har den enskilde rätt att byta kontaktperson om denne önskar detta?
7. Hur utbildas/informerar kontaktpersonen om kontaktpersonsuppdraget?
8. Finns intern rutin gällande kontaktpersonsuppdraget?

Resultat kontaktperson

Alla verksamheter uppger att de boende har en egen kontaktperson och att kontaktpersonen är känd av den boende och dennes närstående. De flesta uppger även att det finns en vicekontaktperson men det är inte lika självklart att denne är känd.

Generellt uppger de olika boendena att den enskilde och dennes närstående får reda på vem som är kontaktperson i samband med inflyttningen. De boende och närstående får då ett välkomstsamtal och skriftlig information. På samtliga boenden får man byta kontaktperson om man önskar det.

Samtliga boenden uppger att det finns någon form av utbildning/introduktion gällande kontaktpersonsuppdraget som man får ta del av när man börjar sin anställning. Det ser lite olika ut hur detta läggs upp. Vissa boenden har utbildningar, andra lämnar skriftlig information.

Frågor gällande kunskaper i svenska språket

1. Har samtliga medarbetare förmåga att förstå, skriva, läsa, kommunicera på det svenska språket?
2. Om ja, hur säkerställer ni att det är så?
3. Om nej, vad erbjuder ni för särskilt stöd till de som inte uppfyller detta?

Resultat kunskaper i svenska språket

Generellt upplever anställda och chefer på boendena att standarden på språket är bra och att de allra flesta uppfyller kriterierna, förmåga att förstå, skriva, läsa, kommunicera på det svenska språket, som står i avtalen mellan Österåkers kommun och utförarna. Flera boenden uppger dock att de har någon/några som inte uppfyller alla kriterier. Det finns ett par boenden som upplever att det finns en del språkbrister bland fler än någon enstaka medarbetare.

Generellt uppger boendena att dokumentationen granskas av dokumentationsansvarig/chef för att se att den uppfyller kriterierna. De personer som inte uppfyller alla kriterier får på olika sätt stöttning. Det kan röra sig om att de inte får utföra alla sysslor t ex att de inte får medicindelegering, att de får hjälp med att dokumentera mm. Flertalet chefer uppger att de sitter ner och pratar med den som har brister i språket för att kartlägga vad de kan göra. Har en person som är vikarie/timanställd för stora brister i språket så avslutas dennes anställning. Ett flertal boenden uppger att de har någon form av testning gällande språket i samband med eller inför intervjun. Det kan handla om att man ser till att ha en muntlig och skriftlig kontakt innan intervjun, att den som kommer på intervju får läsa en text och återge eller skriva något.

Generellt uppgav medarbetarna att de inte upplever att språket är ett så stort problem. Det leder inte heller till merarbete om det finns språkliga brister bland kollegorna. Dock finns undantag där de vittnar om större språkliga svårigheter och på ett boende vittnar personal om att det inte går att schemalägga viss personal samtidigt då de kan hamna i situationer där de inte kan larma på hjälp på ett adekvat sätt t ex. På något boende ser man till att personal som talar samma språk inte schemaläggs samtidigt då det är viktigt att de pratar svenska på sin arbetsplats. Några medarbetare som deltog i intervjuerna vittnar om att det kan fattas dokumentation då personal med brister i språket har arbetat. Några boenden uppger att de har synpunkter på språkkraven på undersköterskeutbildningarna då det kommer nyutbildade undersköterskor som inte uppfyller språkkraven.

Samtliga medarbetare upplever att de kan prata med sin chef och få stöttning om de skulle uppleva att en kollega har brister i språket som skapar svårigheter i arbetet. Flera chefer vittnar om att de lämnar information på olika sätt för att minimera risken för missförstånd.

Brukarundersökningar

Under hösten år 2020 genomfördes den årliga nationella brukarundersökningen inom funktionsnedsättningsområdet och äldreomsorgen. Undersökningen genomfördes i kommuner och privata aktörer.

För att genomföra en djupare analys skulle en mer detaljerad uppföljning behöva göras på individnivå på alla enheter och detta ingår inte i den ordinarie uppföljningsplanen och kräver andra resurser alternativt att utföraren får i uppdrag att själva göra denna fördjupade analys på individnivå där behov och åtgärder förtydligas i genomförandeplanen.

Brucarundersökningen år 2020 funktionsnedsättning, LSS gruppboend och bostad med särskild service

Enhetsundersökningen baseras på uppgifter som lämnats från kommunala och privata verksamheter i landet som ger insatserna gruppboend och bostad med särskild service.

Gruppboend

2020 års resultat på nationell nivå visar att 85 % av brukarna i gruppboend i Österåker svarat att de får bestämma om saker som är viktiga. Medeltalet i landet ligger på 77 %.

Gällande frågan om brukarna anser att de vet vem de ska kontakta om något inte fungerar svarar 96 % av brukarna i gruppboend i Österåker att så är fallet.

Andelen av brukarna i gruppboend som anser att de får den hjälp de vill ha är 84 % och här ligger Österåker över snittet som är 82 % i landet. Andelen som trivs hemma är 96 %.

Av brukarna i gruppboend som anser att personalen pratar så att brukaren förstår instämmer 65 %. Snittet i landet är 69 %. 71 % av brukarna uppger att all personal pratar så att brukarna förstår. 35 % av brukarna uppger att några i personalen pratar så att brukaren förstår.

Gällande trygghet säger 86 % av brukarna att de känner sig trygga med personalen. I andelen som anser att brukaren bryr sig om personalen är 88 % positiva.

Bostad med särskild service

Brukarna i bostad med särskild service har i 2020 års resultat på nationell nivå svarat att i Österåker får 79 % bestämma om saker som är viktiga.

Här uppger 71 % av brukarna att de anser att de vet vem de ska kontakta om något inte fungerar.

Brukare som anser att de får den hjälp de vill ha är 79 %.

Gällande kommunikation så menar 68 % av brukarna i serviceboend att personalen pratar så att brukaren förstår.

Andelen är 84 % av brukarna som anser att de känner sig trygga med personalen. 78 % av brukarna tycker att personalen bryr sig om brukaren och 74 % av de boende trivs med alla i personalen.

Brucarundersökning år 2020 inom äldreomsorgen, vård och omsorgsboende för äldre

Andel brukare som anser att personalen tar hänsyn till åsikter är 84 % i Österåker vilket är högre än i riket som ligger på 79 %. Vid frågor om bemötande svarar 93 % av de äldre i Österåker på vård och omsorgsboende positivt. I riket uppger 94 % av de äldre att de får ett bra bemötande.

Gällande kommunikation så anser 56 % av de äldre på vård och omsorgsboenden i Österåkers kommun att de får information om förändringar. Detta är ett högre snitt än i landet som uppnår till 50 % av respondenterna.

Gällande tillit anser 87 % av brukarna på vård och omsorgsboende i Österåker att de har förtroende för personalen. I landet är snittet 85 %.

Vid frågor om en aktiv och meningsfull tillvaro svarar 66 % positivt om sociala aktiviteter och möjlighet att komma ut 69 %.

Vid måltidsmiljön uppger 78 % nöjdhet och i riket 70 %. När det gäller måltiden i sig är 76 % tillfredsställda. Beträffande tillräckligt med tid är 79 % uppmuntrade i Österåkers kommun och i landet 74 %.

Kommunens Kvalitet I Korthet (KKIK)

Under 2021 har man inom KKIK för äldreomsorgen/ särskilt boende valt att titta på följande frågor:

FRÅGEFORMULÄR TILL Verksamheterna, hösten 2021
1) Antal boendeplatser på enheten: Med boendeplatser avses antal platser avsedda för personer med biståndsbeslut om särskilt boende. För boendeenheter i andra kommuner ange endast antal köpta platser (minst 4 köpta platser per boendeenhet)
2) Erbjuder enheten möjlighet till daglig utevistelse för den äldre som så önskar? Det ska vara ett aktivt erbjudande från personalen och inkludera all form av utevistelse, ex promenader eller möjlighet att sitta på balkong.
3) Erbjuds varje brukare att välja alternativ rätt vid huvudmål? Innefattar veckans alla dagar.
4) Kan den äldre påverka vilka tv-kanaler utöver basutbudet som det finns tillgång till i gemensamhetslokal? Med basutbud avses SVT1, SVT2, SVT24, SVTB, Kunskapskanalen, TV4, TV6 och TV Finland. Med frågan avses den enskildes möjlighet att påverka utbudet.
5) Erbjuder enheten organiserade aktiviteter under helgen? Avser minst en aktivitet på lördag och en på söndag. Organiserad aktivitet avser ex. högläsning, musikstund, bakning, mm. där den enskilde i förväg har möjlighet att ta ställning till innehållet genom exempelvis ett schema. Det är inte nödvändigt att det är kommunens/äldreboendets personal som genomför aktiviteterna.
6) Erbjuder äldreboendet minst två organiserade och gemensamma aktiviteter per dag under vardagar? Det är inte nödvändigt att det är kommunens/äldreboendets personal som genomför aktiviteterna. Se definition av organiserad aktivitet på ovanstående fråga.

I Österåkers kommun svarade vård- och omsorgsboendena följande: Samtliga bonden utan ett svarar att de har alternativ rätt att erbjuda. Samtliga svarar att de ordnar dagliga utevistelser för de som önskar. De flesta boenden har fler kanaler än basutbudet men inte alla. Samtliga boenden uppger att de erbjuder aktiviteter på vardagar och helger men något boende är i uppstarten med detta och allt är inte på plats ännu.

Synpunkter, klagomål samt rapporter om missförhållanden enligt Lex Sarah

Klagomålshantering är en viktig del i verksamheternas kvalitets- och verksamhetsutveckling. Utförarna ska halvårsvis redovisa för förvaltningen hur många synpunkter och klagomål som de har tagit emot. En genomgång har gjorts av de som inkom vid halvårsskiftet 2021.

Lex Sarah

Inom äldre och funktionsnedsättningsområdet har under 2021 hittills 4 kännedomskopior av anmälan Lex Sarah från utförare inkommit. Förvaltningen har även haft 3 egna Lex Sarah anmälningar. Av dessa gällde 3 äldreområdet och 4 funktionsnedsättningsområdet. Dessa har inte rört områden som ligger till grund för denna verksamhetsuppföljning

Sakkunnig funktionsnedsättnings samlade bedömning av verksamhetsuppföljning inom funktionsnedsättning 2021

Aktiviteter

I Intervjuerna framkommer att flera av verksamheterna erbjuder så kallad "egen tid" där brukarna ges möjlighet att själva tillsammans med en medarbetare göra en önskad aktivitet.

Vissa verksamheter schemalägger så att brukarna får en egen aktivitet i snitt var sjätte vecka. Andra verksamheter har "egen tid" varje vecka. Medarbetarna frågar inför varje termin eller veckovis och lägger en planering.

I grupp varierar aktiviteterna och gruppdynamiken påverkar. Funktionsnedsättningen avgör utformning och hur ofta det sker. Samtliga verksamheter är överens gällande att om brukaren uttrycker ett förslag på en aktivitet så tillgodoses önskemålet i möjligaste mån. Utrymme finns i verksamheterna.

I ett par av verksamheterna finns i dagsläget inget strukturerat aktivitets schema eller planering. Medarbetarna stämmer av med brukarna vad de önskar göra och aktiviteter sker mer spontant.

Bedömning/utvecklingsområde

Enhetschefen i verksamheterna med spontana aktiviteter är nyanställd och tänker införa fasta aktiviteter en gång per månad på schema för brukarna för att säkerställa att de får tid avsatt individuellt. Sakkunnig funktionsnedsättning följer upp aktiviteterna under våren 2022.

Självbestämmande och delaktighet i upprättandet av genomförandeplanerna

Alla verksamheter uppger att brukarna erbjuds och deltar efter förmåga i upprättandet av genomförandeplanen. Godman eller förvaltare bjuds in och anhöriga vid behov samt om samtycke finns.

Bedömning/utvecklingsområde

I en verksamhet har genomförandeplanerna blivit eftersatta och en medarbetare har arbetat med att uppdatera dem. Genomförandeplaner finns men är i behov av revidering. Här behöver ett pågående arbete ske med att lära ut även till andra medarbetare hur man skriver en genomförandeplan. Detta för att förhindra att det sker igen. Sakkunnig funktionsnedsättning följer upp arbetet med genomförandeplanerna under våren 2022.

Delaktighet i gemensamma beslut genom husmöten/brukarråd

På gruppnivå har flera av verksamheterna återkommande möten där brukarna ges möjlighet till delaktighet och att komma med synpunkter och klagomål.

Bedömning/utvecklingsområde

När verksamheterna inte har husmöten/brukarråd menar medarbetarna att man har prövat tidigare men att inget intresse finns hos brukarna. Sakkunnig funktionsnedsättning följer upp motivation till deltagande i husmöten/brukarråd under våren 2022.

Flexibilitet i insatsernas utförande

Samtliga verksamheter menar att man tillgodoser önskemål och möjliggör flexibilitet gällande insatser och utförande.

Bedömning

I dagsläget anses inte ovanstående relaterat till brukarundersökning eller intervjusvar vara i behov av sakkunnig funktionsnedsättning att följas upp förrän vid nästa uppföljning.

Kommunikation

Kommunikation sker via skrift, text och bilder/bildstöd där förtydligande sker med tecken. Vissa brukare använder tecken. Medarbetarna använder sig själva som kommunikationshjälpmedel med brukarna och har med längre erfarenhet i verksamheten lärt sig vad som fungerar. Generellt är upplevelsen hos medarbetarna att kommunikationen fungerar på grund av att man kan läsa av brukarna eller att kommunikationen sker utan svårigheter.

Bedömning/utvecklingsområde

I några av verksamheterna menar medarbetarna och enhetschefen att det kan bli missförstånd mellan medarbetare och brukare. Mer utbildning efterlyses i kommunikation. Enhetschefen anser att kommunikationshjälpmedel behövs i enheterna och utbildning i användning. Även kompetensutveckling om lågaffektivt bemötande och pedagogik.Handledning är nödvändigt i det dagliga arbetet. Sakkunnig funktionsnedsättning begär in handlingsplaner av enhetschef för att följa förbättringen i utvecklingsområdet.

Information om förändringar och kännedom om kontakt om något inte fungerar

Samtliga verksamheter menar att brukarna och godman erhåller information om förändringar som berör brukaren. Alla verksamheter uppger att brukarna eller företrädaren känner till vem man ska kontakta om något inte fungerar.

Bedömning/utvecklingsområde

I dagsläget anses inte ovanstående relaterat till brukaundersökning eller intervjusvar vara i behov av sakkunnig funktionsnedsättning att följa upp förrän vid nästa uppföljning. Gällande utvecklingsområdet kommunikation och även ”information om förändringar” kommer som nämnts tidigare handlingsplaner att begäras in av berörda verksamheter.

Sakkunnig äldreomsorgs samlade bedömning av verksamhetsuppföljning inom äldreomsorgen 2021

Mat/måltider

Sakkunnigs bedömning gällande mat och måltider är att boendena erbjuder alternativa rätter och dryck. Det är en viss skillnad på vilka alternativa rätter som erbjuds. Det boende som uppger att de inte har något alternativ rätt erbjuder liknande alternativ som vissa av de andra boendena. Sakkunnig bedömer att samtliga boenden har ett tänkt kring mat och måltider. Ett par verksamheter uppger att de har lite att arbeta med gällande hantering och förvaring av livsmedel på ett effektivt sätt. Ett boende arbetar på att anpassa menyn efter önskemål.

Samtliga boenden bedöms lyssna in den boendes önskemål, gällande rätter, var och när de vill äta och anpassar därefter. Detta sker ju dock på olika sätt och det framkommer att vissa boenden har ett tydligare tänk och arbetssätt än andra. Bedömningen är vidare att delaktigheten i sysslor kring måltider variera men att samtliga boenden ändå har ett tänk kring detta. Bedömningen är vidare att det finns ett tänk gällande måltidssituationen i sin helhet på samtliga boenden men att det även där varierar hur det tänket och arbetssättet ser ut.

Bedömning/utvecklingsområde

Gällande mat och måltider behöver något boende utveckla möjligheten till alternativ rätt samt vilka rätter som serveras. Detta är de redan igång med och har dialog med berörda parter. Sakkunnig kommer att följa upp detta under våren 2022.

Aktiviteter

Sakkunnigs bedömning gällande aktiviteter är att samtliga boenden har dagliga aktiviteter för de boende. Viss variation av typen av aktiviteter finns mellan vardag och helg. Det finns scheman gällande vilka aktiviteter som erbjuds.

Bedömningen är att aktiviteter erbjuds såväl i grupp som individuellt på samtliga boenden. Samtliga boenden uppger även att de boende får vara med och påverka vilka aktiviteter som ska planeras in. Här är sakkunnigs bedömning att det skiljer sig åt hur lätt det är att påverka på de olika boendena. Sakkunnig-bedömer att det är viss skillnad på vilket utbud av aktiviteter som finns på de olika boendena samt hur strukturerade och planerade det är och hur mycket resurser som sätts in för aktiviteter. De nystartade boendena har inte hunnit sätta alla rutiner, vilket är förståeligt, men har ett tydligt tänk och arbete gällande aktiviteter.

Gällande den individuella tiden framkommer tydliga skillnader i hur strukturerat man arbetar med det samt hur frekvent de boende erbjuds detta. Bedömningen är att vissa boenden bör arbeta mer på att strukturera upp den individuella tiden och tydliggöra omfattningen av den.

Dagliga utevistelser erbjuds på samtliga boenden men även där finns det skillnader när det gäller upplägget.

När det gäller deltagandet är bedömningen att det varierar något mellan de olika boendena men generellt kan man se att det varierar beroende på hur de som bor där mår, vad de orkar med samt har lust till.

Bedömningen gällande utbildning och information till personalen är att samtliga boenden utbildar och informerar sin personal om viktiga/nödvändiga saker på ett tillfredsställande sätt.

Bedömning/utvecklingsområden

Gällande aktiviteter behöver en uppföljning göras av hur det ser ut med aktiviteter, frekvens och innehåll på de nystartade boendena när de varit igång lite längre tid. Sakkunnig kommer att följa upp detta under våren 2022. Vissa boenden är även i behov av att strukturera upp och förtydliga möjligheterna till individuell tid. Dessa boenden kommer att få återkoppling och sakkunnig kommer att följa upp arbetet under våren 2022.

Delaktighet

Sakkunnigs bedömning är att alla verksamheter ger de boende möjlighet att vara delaktiga i vardagen och den dagliga omvårdnaden och att det finns flexibilitet att ändra planeringen utefter den boendes önskemål och dagsform.

Samtliga verksamheter ger de boende möjlighet att vara med vid upprättandet av genomförandeplanen. Sakkunnig bedömer att genomförandeplanen används i det dagliga arbetet på samtliga boenden även om det skiljer sig hur den används. Bedömningen är att samtliga boenden har kunskaper om genomförandeplanens betydelse och vikten av att använda den samt uppdatera den och hålla den levande.

När det gäller boenderåd/husmöte så har de flesta detta. Ett par boenden uppger att de inte har det men att det ska startas upp eller att det finns andra kanaler för att framföra sina synpunkter. Sakkunnigs bedömning är att det finns forum för att framföra önskemål och synpunkter på samtliga boenden men att det är lättare på vissa än andra.

Bedömning/utvecklingsområden

Sakkunnig kommer följa upp de boenden som inte har husmöte/boendemöte för att se om sådana startas upp eller om andra liknande forum upprättas. Sakkunnig följer upp detta under våren 2022.

Kontaktperson

Sakkunnig bedömning är att samtliga verksamheter har rutiner för att den boende ska ha en egen kontaktperson samt att denne är känd hos den enskilde och dess närstående. Samtliga boende uppger att det finns en vice kontaktperson men denne är inte alltid känd av den boende och dennes närstående. Bedömningen är att samtliga verksamheter har en rutin gällande utbildning/introduktion gällande kontaktpersonsuppdraget.

Bedömning/utvecklingsområde

I dagsläget anses inte något gällande kontaktpersonsuppdraget relaterat till brukatundersökning eller intervjusvar behöva följas upp av sakkunnig äldreomsorg förrän vid nästa uppföljning.

Språkkunskaper

Sakkunnigs bedömning är att verksamheterna anser att det stora flertalet bland personalen uppfyller de kriterier gällande språkkunskaper som ställs i avtalen mellan dem och Österåkers kommun. Sakkunnigs bedömning är även att det görs kontroller av språket vid rekryteringar och även kontroller av dokumentationen mm. Vidare är sakkunnigs bedömning att boendena vidtar åtgärder där de ser att språket brister. Sakkunnigs bedömning är dock att kunskapsnivån gällande svenska språket till viss del skiljer sig åt mellan olika boenden. Vissa upplever sig ha lättare än andra att rekrytera personal. De som har lättare att rekrytera har även lättare att tacka nej till personer som inte helt uppfyller kraven på språkkunskaper.

Bedömning/utvecklingsområden

Gällande språkkunskaper kommer sakkunnig äldreomsorg begära in en handlingsplan på ett par av boendena för att säkerställa att de i avtalen ställda kraven uppfylls.

Bilagor:

1. Verksamhetsuppföljning inom äldreomsorg, särskilt boende 2021
2. Verksamhetsuppföljning inom funktionsnedsättning (LSS) samt socialpsykiatri (SOL) 2021

Karin Leo
Sakkunnig

Maria Alvo Barba
Sakkunnig